

Kritéria hodnocení a obsah PROFILOVÉ ČÁSTI MATURITNÍ ZKOUŠKY z předmětu český jazyk a literatura

pro obory vzdělávání:

23-45-L/01 Mechanik seřizovač

23-44-L/01 Mechanik strojů a zařízení (mechanik plastikářských strojů)

Profilová zkouška z předmětu Český jazyk a literatura obsahuje dvě části konané různou formou, a to písemnou prací a ústní zkouškou před maturitní komisí. Obě části zkoušky jsou hodnoceny zvlášť dle kritérií hodnocení vytvořených školou. Písemná práce tvoří 40 % a ústní zkouška 60 % celkového hodnocení profilové zkoušky. Žák úspěšně vykoná profilovou zkoušku z předmětu Český jazyk a literatura tehdy, pokud úspěšně vykoná obě části zkoušky.

Kritéria hodnocení a obsah ÚSTNÍ MATURITNÍ ZKOUŠKY z předmětu český jazyk a literatura

Žák si vytváří vlastní seznam 20 literárních děl podle klíče stanoveného školou. Každému literárnímu dílu odpovídá školou vypracovaný pracovní list.

OBSAH ZKOUŠKY (+ přibližné časové vymezení během zkoušky):

1. Kulturní a literárněhistorický kontext (5 min.)

- periodizace a charakteristika období, v němž vybrané literární dílo vzniklo
- charakteristika literárního období a uměleckého směru
- přehled světových a českých autorů daného období včetně charakteristiky tvorby
- charakteristika tvorby vylosovaného autora díla

2. Analýza literárního díla s využitím výňatku (5 min.)

- analýza tematické, kompoziční a jazykové stránky literárního díla
- zasazení výňatku do kontextu díla

3. Analýza neuměleckého textu (5 min.)

- téma, obsah, porozumění obsahu daného textu
- komunikační situace, účel
- formální charakteristika textu – znaky, forma, kompozice textu
- analýza jazykové stránky textu
- funkční styl, slohový postup, slohový útvar

4. Výpověď v souladu s jazykovými normami a zásadami jazykové kultury

- dodržování jazykových norem a jazyková kultura projevu

KRITÉRIA HODNOCENÍ:

Aby žák u ústní zkoušky uspěl, musí prokázat znalosti vztahující se k 1. – 3. bodu obsahu zkoušky.

Jednotlivé části zkoušky budou hodnoceny podle školního bodového hodnocení (viz tabulka č. 1). Žák musí získat alespoň minimální počet bodů v každé části zkoušky, aby při zkoušce uspěl.

Tabulka č. 1:

		maximální počet získaných bodů	minimální počet získaných bodů
1.	Kulturní a literárněhistorický kontext	4	2
2.	Analýza literárního díla s využitím výňatku	12	5
	2.1 – literární druh a žánr – zasazení výňatku do kontextu díla – téma a motiv – časoprostor – kompoziční výstavba – poezie - veršová výstavba	6	2
	2.2 – vypravěč / lyrický subjekt – postava – vyprávěcí způsoby – typy promluv	4	2
	2.3 jazyková část – jazykové prostředky a jejich funkce ve výňatku – tropy a figury a jejich funkce ve výňatku	2	1
3.	Analýza neuměleckého textu	8	4
	3.1 Téma a komunikační situace (téma, účel, autor a adresát)	4	2
	3.2 Formální charakteristika textu - funkční styl, slohové postupy a útvar, jazykové prostředky a kompozice textu	4	2
4.	Výpověď v souladu s jazykovými normami a zásadami jazykové kultury	4	1
CELKEM BODŮ		28	12

Celkové bodové hodnocení žáka bude převedeno na klasifikační stupně (viz tabulka č. 2).

Tabulka č. 2:

Školní bodové hodnocení	odpovídající klasifikační stupeň
28 – 25	výborně
24 -21	chvalitebně
20 – 16	dobře
15 – 12	dostatečně
11 a méně	nedostatečně

Kritéria hodnocení a obsah PÍSEMNÉ SLOHOVÉ MATURITNÍ PRÁCE z předmětu český jazyk a literatura

PRŮBĚH PÍSEMNÉ ZKOUŠKY:

- Žák si vybírá 1 zadání ze soupisu zadání k písemné práci stanoveného ředitelem školy a zpřístupněného žákům bezprostředně před zahájením zkoušky.
- Soupis zadání k písemné práci obsahuje **4 zadání**. Zadání písemné práce obsahuje téma zadání, způsob zpracování zadání (může obsahovat také komunikační situaci) a popřípadě výchozí text k zadání. Součástí výchozího textu k zadání může být i obrázek, graf.
- Minimální rozsah písemné práce je stanoven na 250 slov, maximální rozsah není určen.
- **Písemná práce trvá celkem 200 minut.** Časové rozvržení je stanoveno následovně: 180 minut čistého času na realizaci PP včetně času na volbu zadání a napsání konceptu, který je součástí písemné práce, 20 minut pro počáteční administraci (prezence, rozdání zadání PP a pokyny k práci).
- Žákovi podle § 20 (cizinci) se na jeho žádost prodlužuje doba konání písemné práce z českého jazyka a literatury o 40 %. Při konání písemné práce může použít překladový slovník, a to v listinné podobě nebo v elektronické podobě ve verzi off-line, nahraný do školního PC, NTB, iPad.

SOUPIS SLOHOVÝCH ÚTVARŮ PRO ZADÁNÍ PÍSEMNÉ PRÁCE

Uvedené útvary lze zadávat i formou charakteristiky komunikační situace!

1. vypravování
2. úvahový text (zamyšlení)
3. popis – popis předmětu, popis obrázku či popis uměleckého díla
4. popis pracovního postupu
5. líčení
6. charakteristika (může být oborově zaměřená nebo zasazená do jisté komunikační situace)
7. libovolný text publicistického stylu (jedná se o text, který má navodit komunikační situaci a zároveň vykazovat typické rysy publicistického stylu – zpráva, článek s prvky reportáže či recenze, článek s prvky analytickými)
8. útvary administrativního stylu (zasazené do oficiální komunikační situace – motivační dopis, žádost, stížnost)
9. otevřený dopis

KRITÉRIA HODNOCENÍ PÍSEMNÝCH PRACÍ z českého jazyka

Jednotlivá kritéria (celkem 6) budou hodnocena podle školního bodového hodnocení (viz tabulka č. 3). Žák musí získat **minimálně 12 bodů**, aby při zkoušce uspěl.

Jednotlivé části zkoušky budou hodnoceny podle školního bodového hodnocení (viz tabulka č. 3).

Tabulka č. 3:

		KRITÉRIA HODNOCENÍ a BODOVÉ HODNOCENÍ PÍSEMNÉ PRÁCE	maximální počet získaných bodů
1.		VYTVOŘENÍ TEXTU PODLE ZADANÝCH KRITÉRIÍ	10
	A.	téma, obsah do jaké míry souhlasí text se zadáním, obsahem, tématem	5
	B.	kommunikační situace, slohový útvar	5
2.		2. FUNKČNÍ UŽITÍ JAZYKOVÝCH PROSTŘEDKŮ	10
	A.	pravopis, tvarosloví a slootovorba	5
	B.	slovní zásoba - adekvátnost jazykových prostředků vzhledem ke komunikační situaci / slohovému útvaru - použití pojmenování v odpovídajícím významu - šíře a pestrost slovní zásoby	5
3.		SYNTAKTICKÁ A KOMPOZIČNÍ VÝSTAVBA TEXTU	10
	A.	větná syntax, textová koheze - výstavba větných celků - chyby ve větné stavbě - nevhodné odkazování v textu - prostředky textové návaznosti	5
	B.	nadvětná syntax, koherence textu - kompozice textu - strukturovanost a členění textu - soudržnost textu - způsob vedení argumentace	5
CELKEM BODŮ			30

Pro hodnocení písemné práce platí 2 vnitřní podmínky hodnocení:

- a) dodržení minimálního rozsahu písemné práce 250 slov. -Písemná práce, která obsahuje méně než 250 slov, je hodnocena celkově 0 body.

- b) splnění požadavků v 1. kritériu minimálně 1 bodem. Písemná práce, která reaguje na jiné téma (podkritérium 1A) nebo nevykazuje charakteristické rysy zadaného slohového útvaru (podkritérium 1B), je hodnocena 0 body.

Pokud je písemná práce hodnocena alespoň v jedné z vnitřních podmínek 0 body, je celkově hodnocena 0 body a v dalších kritériích se už nehodnotí.

Hodnocení plagiátu

Předmětem hodnocení je pouze autorský text žáka. Text prokazatelně převzatý z dostupného zdroje se nezapočítává do celkového rozsahu písemné práce, a není tedy předmětem hodnocení.

- a) **Opsání celého textu:** V případě, že písemná práce byla celkově hodnocena 0 body, hodnotitel ve školní hodnotící tabulce (viz tab. č. 3) vyplní kritérium Celkem bodů 0 body a v komentáři hodnotitel uvede výrok „Písemná práce opsána“ a uvede dostupný zdroj, kterého žák využil. V komentáři se dále nevyjadřuje k žádnému kritériu.
- b) **Opsání části textu:** V případě, že žák využije ve svém autorském textu celý výchozí text nebo jeho části ze zadání písemné práce, tento text se nezapočítává do celkového rozsahu (250 slov) PP. Stejně hodnotitel postupuje i tehdy, pokud žák využije jiných dostupných zdrojů. Tento postup nebude uplatněn v případě, že žák odkazuje na všeobecně užívaná úsloví, okřídlená vyjádření či jiné běžně dostupné myšlenky.

Celkové bodové hodnocení žáka bude převedeno na klasifikační stupeň (viz tabulka č. 4).

Tabulka č. 4:

Školní bodové hodnocení	odpovídající klasifikační stupeň
30 – 27	výborně
26 – 22	chvalitebně
21 – 17	dobře
16 – 12	dostatečně
11 a méně	Nedostatečně

Kritéria hodnocení MATURITNÍ ZKOUŠKY pro žáky s PUP z předmětu český jazyk a literatura

ÚPRAVA PODMÍNEK PRO KONÁNÍ MATURITNÍ ZKOUŠKY

Žáci s přiznaným uzpůsobením podmínek pro konání maturitní zkoušky (dále žáci s PUP) mají podle závažnosti svého znevýhodnění právo na úpravu prostředí, navýšení

časového limitu, obsahové a formální úpravy zadání zkoušek společné a profilové části maturitní zkoušky, odlišnosti v hodnocení, použití kompenzačních pomůcek, tlumočení a technickou nebo speciálně pedagogickou asistenci a přepis řešení zkoušek do záznamových archů v souladu s doporučením vydaným školským poradenským zařízením (dále ŠPZ).

Podmínky pro konání maturitní zkoušky se upraví žákovi na základě doporučení. Pokud potřeba vznikne v době, kdy již není možné vydat doporučení, může ředitel školy v dohodě s daným ŠPZ uzpůsobit konání zkoušky s přihlédnutím k pravidlům uzpůsobení maturitní zkoušky podle přílohy č. 3 k vyhlášce č. 177/2009 Sb.

(Škola bude ve spolupráci se školským poradenským zařízením navazovat na opatření, s nimiž se žáci pracovali a hodnotili je po celou dobu vzdělávání.)

ODLIŠNÉ HODNOCENÍ VÝSLEDKŮ ZKOUŠKY

Kritéria hodnocení výsledků zkoušek jsou shodná s kritérii hodnocení intaktních žáků. Při hodnocení písemné práce a ústní zkoušky se zohledňují symptomy uvedené v doporučení vystaveném v ŠPZ.

1. ODLIŠNÉ HODNOCENÍ VÝSLEDKŮ ÚSTNÍ MATURITNÍ ZKOUŠKY

Symptomy (nedostatky a specifické chyby) v ústním projevu typické pro žáka s PUP jsou specifikovány v oddíle C doporučení vystaveném ŠPZ.

Při přípravě a realizaci ústní zkoušky jsou tolerovány a pedagogicky eliminovány projevy narušeného chování (např. projevy neklidu, tenze, impulzivita).

Symptomy týkající se jazykového projevu jsou zohledněny ve 4. kritériu Výpověď v souladu s jazykovými normami a zásadami jazykové kultury.

2. ODLIŠNÉ HODNOCENÍ VÝSLEDKŮ PÍSEMNÉ PRÁCE

Diagnostikované symptomy písemného projevu typické pro žáka s PUP jsou specifikovány v oddíle B doporučení vystaveném ŠPZ. Jsou zohledněny navýšením hodnocení příslušného kritéria o 1 bod.

Pokud v doporučení nejsou uvedeny konkrétní symptomy (např. žák má pouze navýšen čas na vypracování písemné práce, má nárok na kompenzační pomůcky nebo může text písemné práce zapisovat na PC), hodnocení písemné práce se v žádném kritériu nenavýšuje.

Pokud je v doporučení zaškrtnuta položka „Tolerance diagnostikovaných symptomů v písemném projevu“ a následuje výčet symptomů, které se týkají písemné práce, musí být tyto symptomy při hodnocení zohledněny, a to navýšením hodnocení příslušného kritéria o 1 bod (specifikováno dále).

Žáci s PUP musí splnit požadavky vnitřních podmínek (rozsah práce na 250 slov, kritéria 1A a 1B minimálně na 1 bod), a to bez ohledu na doporučení. Hodnocení se navyšuje v kritériích 2A, 2B, 3A, 3B.

Ve Svitavách 1. 9. 2026

Vypracovala: Mgr. Soňa Bečičková

Schválil: Mgr. Alice Štrajtová,
ředitelka SOU Svitavy